

QUÈ ÉS L'ATZAR?

- Des de quan després del rutinari “Hola”, que poc sovint substitueixes per un sinònim original, t’apresses a mostrar els teus interessos hormonals amb aquesta pregunta? Em sorprèn! T’agairia que em preguntessis com em sento, si m’han anat bé les classes, què penso berenar... simplement una pregunta que pogués dissimular les teves evidents ganes de fer-ho a corre-cuita, que disfressés per un instant aquesta inesperada persuasió accelerada per saber si formes part dels meus plans del proper cap de setmana!
- Escolta simpàtic, tu no tens altra feina que encetar una tarda d’un dia qualsevol, d’una setmana sense importància, d’un mes indiferent amb aquesta mala imitació de “chulito de turno” que intenta ser protagonista d’una nit desenfrenada que s’intensifica per la melodia d’una música desbordant i estrident, que em “posa dels nervis”? Que no t’adones que t’escauria més acceptar el paper d’aquell noi que feia l’anunci de la tonyina en escabetx? Mostres al públic que es tracta d’un aliment bastant compacte, essencial per la subsistència de l’home, dissenyat per ments prodigioses dins un perfecte “pack” de tres llaunes o quatre, si per casualitat endevines els dies de promoció, a part, un gust irresistible que se’t desfà a la boca i mentre l’assaboreixes, l’estómac ja et porta un avantatge considerable provocant als enzims perquè es preparin per un bon tiberi, probablement com l’àpat d’un diumenge de retrobada anual familiar. Ja saps, tot és qüestió de saber vendre bé el producte!
- Burro! Tu no m’entens quan et parlo, oi? Adular el meu “culet” no et fa ser altra cosa que un projecte d’individu inacabat de gènere masculí. Però sé que ho dius d’acord amb la teva persona. Et confesso que l’únic de bo que té aquest, és que em permet asseure’m per estudiar fins a les tantes toques de la matinada i caure amb suspensió de tant en tant, quan necessito recordar que he nascut maldestre i que vaig millorant l’estil amb el temps!
- Intento imaginar que no se t’ha acudit pensar que em passo les tardes gratant-me la panxa mentre faig l’esforç d’obrir la nevera i agafar amb desgana el

“tetrabric” de suc de taronja, comprat en el petit supermercat situat a deu metres de la parada dels taxis i a dues passes del replà de casa teva, quan simultàniament em queixo per la falta de gots nets dins el rentavaixelles oxidat? Si vols un consell, no apliquis la teva rutina als que tenen suficient feina en organitzar-se el dia a dia per evitar ser un motlle més de la societat i arribar a ser persona a través de la pròpia creació individual, inevitablement, influenciada. Per tant, deixa que l’atzar sigui qui et dugui aquest cap de setmana tan desitjós que esperes sense simular que protagonitzes la quarta entrega de la pel·lícula “American Pie”!

- No, no sé trobar un sinònim més adequat, perquè crec que “atzar” és el més correcte. Ara que hi penso, que m’escoltaves? Publicitari de tonyina escabexada, avui promets!
- Que no home, que no. Quin interès! Sorprenent! Podria semblar que em referís a l’atzar descontrolat que se’ns presenta a les nostres vides i que ens roba, discretament, el pensament de l’eterna adolescència que s’enorgulleix de la descoberta de l’amor o l’amistat, el mateix que ens du a l’equivocació que més endavant anomenem “experiència”. Però m’ha semblat ajustable a la realitat una norma, la llei de l’atzar.
- D’acord posaré un exemple. Per mi tu ets una llei d’atzar. Què et sembla? Sóc de ciències, és normal aquest tipus de romanticisme, però deixa’m explicar-me. Segons el diccionari et defineix, no com a espot publicitari d’aliments enllaunats sense data de promoció, com faria jo, sinó com; “un model matemàtic dels fenòmens dels quals no es pot predir amb seguretat el resultat, però que, en una llarga sèrie de repeticions idèntiques i independents, presenta una certa regularitat de tots els resultats possibles.”
- És evident que això podria respondre al teu “Hola!” habitual que no puc predir amb seguretat però que constantment em saluda dia si dia també, (i m’agrada molt no et pensis), però de tant en tant em sorprèn amb un “Ei!”, “Bona tarda” o fins i tot “salutacions cordials”, quan intentes prendre’m el pèl. Certament que aquest exemple és pessim, perquè som moltes persones i poques variants de

salutacions per l'àmbit d'aquestes que predomina en sequera d'imaginació original constant.

- Repeteix això que m'acabes de dir!

- I jo pensant-me que eres un motlle més de la cadena social que granet a granet anem construint. Tens raó, la majoria de les persones tendim a regular-ho tot. No fa falta referir-nos a una forquilla estàndard per tots els països que sabem utilitzar-la o a l'ordenació alfabètica que s'usa per escriure el nom de qualsevol fórmula d'una molècula orgànica. Sinó, més aviat, a l'estabilitat repetida que fonamenta la gran part d'activitats, criteris i accions de l'home.

- Veig que també creus que és el temps qui pren nom de l'atzar probable en les ments vitals de les persones, facilitant, possiblement, la seva convivència. Penso que aquí rau un punt d'inflexió, no creus? Si tots fóssim iguals, mengéssim el mateix, parléssim la mateixa llengua, respiréssim coordinats com el tic-tac del rellotge de pèndol de l'àvia materna, quina vida o quin món seria aquest? Per sort es tracta d'un atzar probable i com tota probabilitat mostra inseguretat o dubte en certs moments. Per això som regulars dins d'uns certs límits. Un punt més per dir que som persones i no màquines, justament per la nostra capacitat d'adaptació i les lleis que tenim per "innates" en el món occidental, fan que sovint ens rebel·lem contra allò rutinari, repetitiu i establert.

- Et sona a què? Per què massa formal? És que tu sempre has de criticar la forma com parlo, com escric o et miro, com faig petons...Però gràcies a aquest retret confirmo el que deia. Si t'hi fixes, sempre ens queixem quan sentim que hi ha alguna cosa anormal que ens envolta car no estem acostumats al canvi sobtat, a l'altra cara probable, la que no es repeteix i la que em sorprèn, com acostumes a fer tu. No et fa pànic saber que tard o d'hora buscaràs l'estabilitat? Avui respire aire amb paraules de llibertat, gaudeixes de tardes plàcides i poc estressants, la suma de responsabilitats és poca i tot i així se't nota que et vas fent gran. Fa ànsia, no? Només de pensar que probablement seràs un treballador de jornal de vuit hores en una fàbrica o taller i potser amb una mica d'empenta obtindràs un ascens inesperat que t'enlairarà, però tot i així, no t'escaparàs

d'aixecar-te cada matí a les set per no traïr el teu atzar que així ho ha decidit amb acord a la responsabilitat que t'hi obliga. Viure oblidant per a què fas una cosa ja que l'has feta des de sempre i és el que toca, bàsicament no pensar. Quan no penses actues per inèrcia i aquesta inèrcia es tan regular en la majoria de persones com el meu període. I no t'espantis car és com un rellotge amb cronòmetre, llàstima que la meua puntualitat en el pla real no s'hi escaigui.

- No t'has acostumat encara a les meves comparacions radicals que segueixen amb un canvi de tema sobtat. Això és inèrcia. Tendies a continuar escoltant sobre el mateix tema del qual et parlava però de nou la matemàtica exacte falla, però seguint el seu ordre inalterable, aquesta mateixa construeix la probabilitat per a tot allò que pot no seguir l'estereotip de regla. L'atzar n'és el primer. Penso que aquest respon a la potència, allò que pots ésser més endavant, en un futur, i en aquest cas allò que tens més probabilitat de ser segons els teu condicionament social, econòmic i humà.
- Llavors és quan analitzes la teua vida i penses que de petit no tenies raó, per tant, no la utilitzaves, a mesura que vas creixent t'adones que ets tan igual i, per contra, tan diferent a la resta d'individus. Les diferències ens igualen, i així podem comprendre'ns. El sentiment de ser acceptats, de formar part d'un col·lectiu, de compartir necessitats o de simplement viure, és l'atzar matemàtic per les persones, reconeguen al mateix temps que és una mala generalització.
- Però com pots ser tan porc!? Tampoc era necessari arribar a la conclusió estrident de tallar amb la societat a través d'aquesta combustió de gasos tan teva! És innecessari. Jo hi estic bé vivint aquí i compartint aquestes tardes de primavera amb tu, això si que és atzar del pur. Llàstima del pet, ja et dic, desentona una mica, podríem dir que des d'una perspectiva irregular com la meua, pot pertànyer a l'atzar probable de les matemàtiques aplicades al parxís. Vas tirant, vas provant, insisteixes i no hi ha manera fins que el cinc aconsegueix veure la llum fora del pot blau i literalment surts de les teves caselles, però en comptes de treure un cinc havies de perfumar l'ambient. Noi, ets únic!

- Riuries massa, llavors. Arribats a la conclusió que una llei d'atzar és inestable sobre el cos d'una persona, amb tu com a única excepció que ara mateix dubto, les persones no som models matemàtics, però sí que sovint podem predir gràcies a la pròpia regularitat les nostres reaccions ja que ens coneixem interiorment i aplicar la semblança als altres individus que ens envolten, que creixen i descobreixen allò que tu una vegada també vas descobrir, i potser sense adonar-se'n aquest serà el seu atzar. Probablement sorgirà la pregunta o reflexió en un moment sense importància et preguntaràs pel teu ser, i la teva persona decidirà si creuràs en el destí o en una llei d'atzar o en la fluència de les circumstàncies adverses. Em contradic no creus?

- Sempre em preguntes el mateix! Mira, no dubto que l'atzar existeixi i sigui probable o que les matemàtiques requereixin de recursos no exactes per ser-ho elles mateixes. Les persones som nombres aplicats a la quotidianitat diària, ens agrupem per formar nombres enters, ens sumem o restem segons convingui, usant els parèntesis per prioritzar el nostre voler, i comprem les postres del diumenge en porcions fraccionades, sense oblidar que el parxís ens distreu en qualsevol moment o lloc. S'accentua la inèrcia de l'egoisme però el pensament fa que compartim i inevitablement ens dividim en parelles, per què necessitem estabilitat i un altre punt de mira.

- Em sembla just! T'acompanyo a casa i passem pel supermercat a comprar el berenar! Avui convides, oi? ... Per cert, gràcies per escoltar-me. T'estimo molt! I després d'aquest breu romanticisme et repto a córrer amb les mans al cap i treient la llengua, t'hi atreveixes? Tan sols per sorprendre l'atzar que ens volia veure caminar agafats de la mà, com sempre.